

Podolská vodárna byla dostavěna před 60 lety

23.9.2025 - Kryštof Drnek | Pražské vodovody a kanalizace

Původní projekt vznikl již na začátku meziválečného období, nicméně v roce 1929 byla spuštěna do provozu pouze polovina celého komplexu. V září roku 1946 konstatovala důvodová zpráva k pražskému zásobování vodou, že „... pražské vodárny jsou zatíženy větší část roku na mez výkonnosti, neboť všechny podniknutí, jež byla v posledním čase uskutečněna pro opatření další vody, nemohla podstatně změnit situaci Prahy v zásobování vodou...“. Nedostatek pitné vody přetrvával a vyžadoval zásadní posílení výrobních kapacit.

Více než pět let po této zprávě pokračovaly průzkumné a projektové práce. Výsledkem byl „Projekt rozšíření a doplnění vodárny v Podolí s novým přívodem vltavské vody“, který schválil 3. dubna 1952 Ústřední národní výbor hlavního města Prahy. Staveniště zahrnovalo areál bývalé Vinohradské vodárny včetně pozemku po bývalé pile a část Schwarzenberského ostrova.

Navržený čistící proces počítal s provzdušněním surové vltavské vody, přidáním chemikálií a jejím vedením do vložkových a usazovacích nádrží. Odtud měla voda směřovat na opravené rychlofiltry firmy Wabag i na nové rychlofiltry vestavěné do nové budovy. Po dezinfekci chlorem byla voda čerpána do pražské vodovodní sítě.

Projektové práce probíhaly v letech 1952–1953. Technickou část připravovaly Pražské vodárny pod vedením ing. Ivana Dobřického, stavební a architektonické řešení zpracoval architekt Antonín Engel, který byl autorem i meziválečného projektu. Tempo příprav bylo záměrně pomalé – stavba nesměla přerušit výrobu vody.

Stavební práce zahájil v roce 1954 hlavní dodavatel, n. p. Ingstav Brno. Již na konci téhož roku byly hotovy základy jímače surové vody, většina betonářských prací ve strojovně, trafostanici a laboratoři. V roce 1955 pokračovala výstavba jižní budovy a modernizace staré filtrace. Navzdory probíhající stavbě Podolská vodárna stále zajišťovala potřebný objem pitné vody.

Práce komplikovaly zpožděné dodávky stavebních materiálů a technologie. Situaci zlepšilo zapojení nového generálního dodavatele – Vodních staveb, n. p., a generálního projektanta Vodoprojekt Praha, s podporou Ústřední správy vodního hospodářství a dalších institucí.

Přestože byla stavba daleko od dokončení, 21. dubna 1960 „... před půlnocí spustil primátor A. Svoboda první čerpadlo vysokotlaké strojovny v nové podolské vodárně. Od té chvíle proudí v potrubí pod Prahou o 400 litrů vody za vteřinu víc.“ Od roku 1961 se tak Podolská vodárna stala hlavním výrobcem pitné vody pro Prahu s podílem 55 % na zásobování.

Výstavba pokračovala za provozu až do konce roku 1965, kdy byla oficiálně dokončena včetně architektonické podoby areálu. Úprava vody byla založena na chemickém předčištění a filtraci na pískových rychlofiltrech, což bylo nezbytné kvůli znečištění Vltavy koloidními odpady z průmyslu. Dokončení projektu se již nedočkal architekt Antonín Engel, který bohužel zemřel 7 let předtím. V původní budově filtrace byla, navzdory jeho projektu, původní okna nahrazena sklobetonovými tvárnicemi, aby se „sjednotil“ vzhled v celém komplexu. Na jižní průčelí bylo umístěno jedenáct soch znázorňujících Vltavu a její přítoky, jejichž autoři byli později identifikováni v samostatném dokumentu.

Podle oficiální zprávy byl definitivní provoz zahájen dnem 29. prosince 1966 postupným napojováním jednotlivých částí a od 2. ledna 1967 byl celý areál v kompletním provozu. Již v roce 1965 byl ale

areál připraven a zcela dokončen.

Kryštof Drnek, historik PVK

<https://www.pvk.cz/aktuality/podolska-vodarna-byla-dostavena-pred-60-lety>